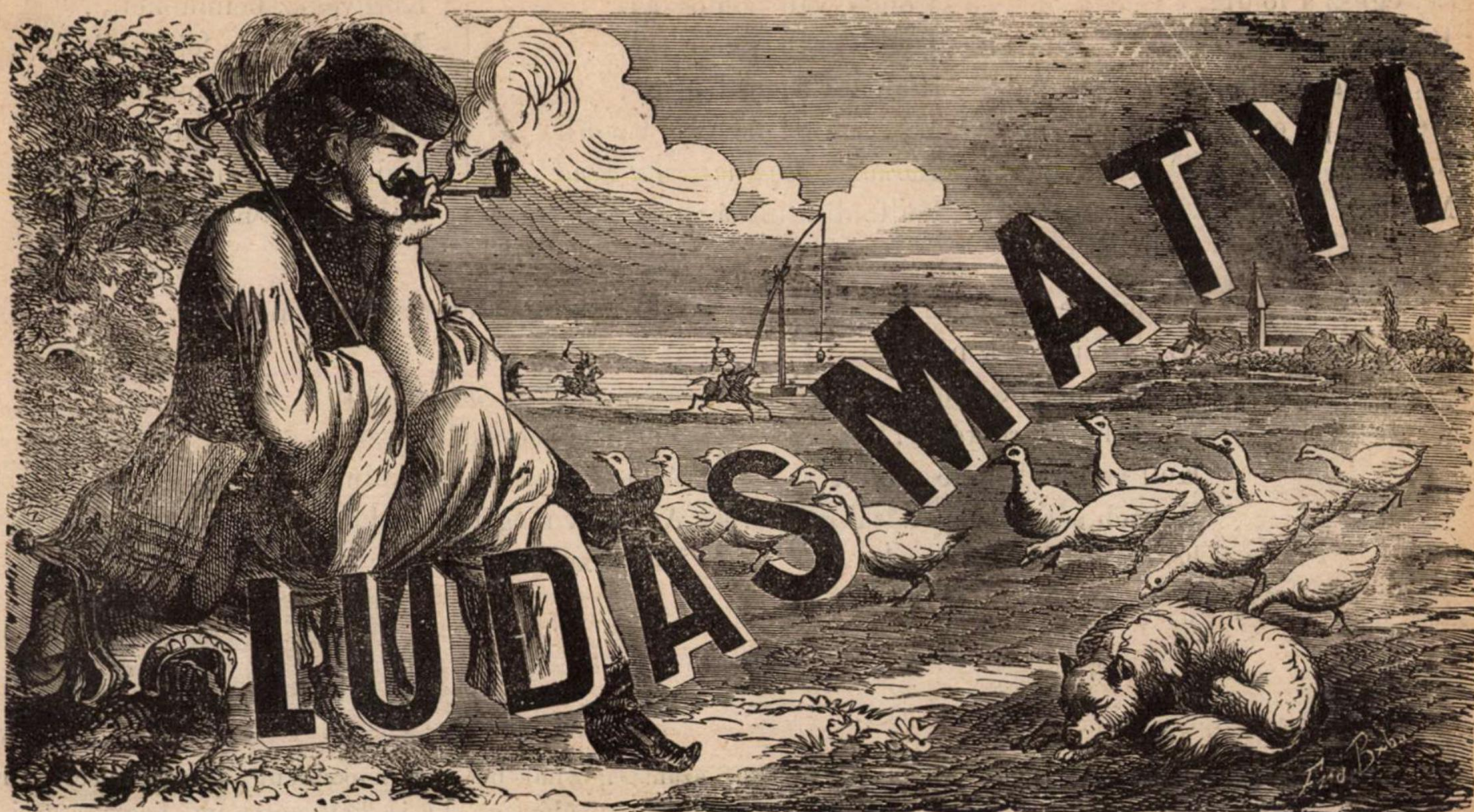

V. ÉVFOLYAM.
Megjelenik
minden vasárnap
ára 3 hóra 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénz a
KIADÓ-HIVATALBA
városháztér 6. sz.
alá küldendő.

Pest, oktob. 8
1871.
41. szám.

GYŰJTŐKNEK
öt előfizető után
tisztelet-példány jár.
Egyes példány ára helyben : 10 kr.

Szerkesztői iroda:
VÁROSHÁZTÉR 6. SZ,
ide küldendő mindenféle kézirat, mely „Ludas Matyi"-nak van szánva.

Köznapi dolgok.

Áldott légy Bittó Pisti
Fontos bölcsesége,
Ki találja ki mit akar,
Mire van szüksége; —
Ki mihez ért, nem keresi,
Csak azt nézi, csak azt lesi:
Vagyon-e hűsége!

Vavrik úr se hitte volna
Tót diák korában,
Hogy tanfelügyelő legyen
És leve, — 's korábban
Mint maga is remélyhető,
Törvényszék-elnökké tevé,
Nyomta, — igazábban!

Leirta az Ellenőr is,
Leirta a Napló..
Hogy főzetett sokak által
A sok menkü tapló;
Szurkoltak, kik aspiráltak
Csúszva — mászva ministráltak
Volt nagy hajra! alló!!! —

Mondja osztán valaki, hogy
Szegény egy nép vagyunk,
Vagy hogy a nagy emberekből
Ma-holnap ki fogyunk; —
Van nagy ember, van gavallér,
Terem mint a suba gallér,
Ebből ki nem kopunk!

Kerge Pali megköti a
Harmincz millió kölcsönt!
Kitünő a mi hitelünk
Bent, kint, alant és fönt!....
Harminczat ír ugyan ám de..
Huszonkettőt kap helyette
'S belénk bizalmat önt!

Tehát nyolczat soh'se látunk!
De ötös kamatot..
Fizetünk rá harmincz évig,
'S még jó, hogy nem hatot!
Ez osztán a gazdálkodás,
Ó beata simplicitas!
Ilyet már ki kapott?!

Franczia nép le van verve,
Le, egész a földig,
Ki ürülve pénzforrása
Ki, a végső csöppig;
Mégis kap két percentre pénzt,
No öcsém mamelukk! csak nézd
Milliókba fördik!

Minálunk meg, mint Gyula úr
Mondá, van boldogság,
Tele a zseb, tele a csűr,
Roppant a gazdagság;
Mégis lám! ötös a kamat
Harmincz helyt huszonkettöt ad
Külföldi zsidóság!

Szóval: átkozott szerencse
Környékez bennünket..
Maholnap már lefizetjük
Testünkről ingünket;
A bajt a bajra halmozzák,
Mamelukkok megszavazzák,
Sajtolván bennünket!

'S hova teszik, mire költik
Azt a temérdek pénzt?
Ugyan melyik ördög, a mely
Ilyen kérdésre készt?!
Kell az mindenfelé, sokra,
Rebach, sórecz, nagy házakra......
És ez hoz reánk vészt!

Hja! igy megyen minálunk most
A spekulátzio,
Mamelukkok zsebét tölti
Vasut concessio!
Adósságra kölcsönt kötnek,
Az adók meg növekednek,
Lesz exekútzió!!!

Nagy Bőgős. —

Szabadkai életképek.

XXXVI. kép.

Három kérdés három felelettel.

I. Miért rendelt a pisze közgyülés Lénárd mellé pandúrt?

— Hogy a soproniak el ne lopják föispánjuknak.

II És miért rendelt mellé irnokot?

— Hogy megtanitsa őt a helyesirás szabályaira.

III. Mikor mondott Lénárd legigazabbat?

— Midőn a fáklyásoknak kijelentette, hogy azon megtiszteltetést, melyben részesült, meg nem érdemelte.*)

Körpelesz naplójából.

Milyen hát a fancsali feszület?

Mások okulására elmondja Kotnyeles

Már mi tűrés-tagadás, mindenekelőtt, meg kell vallanom, hogy egygyel-mással sokat megjártam én már világi életembem; de ugy még meg nem jártam soha, mint a fancsali feszülettel.

Megfordultam Kókán s meg is kérdezem, hogy hát itt ették meg kétszer a lencsét? ki is fizettek csúful, hogy egye meg kend harmadszor.

Láttam Kecskeméten a szép juhásznékat, a mint szamaragolnak be vasárnaponként a reggeli misére, s incselkedni akarván ki is kottyantottam, hogy „csacsi ül a szamáron;" hanem hiszen kaptam is tőlük olyan kadenciás választ, a melyet még ha ezt előre bocsátanám is, hogy „tisztesség nem esik, legyen mondván," vagy „követem alássan;" még sem lehetne ismételnem.

Megkérdeztem, felbiztattatván a zsidóról, hogy „mikor lesz Privigyen vásár" de utasitott is olyan kalendáriomhoz, a melynek nevét vak betüvel sem szabadna leirnom.

Boszantani akarásból megtudakoltam a tóttól, „igaz e hogy ló hagyományból teremtetett?" igenlé az akasztani való, hanem hát — mint mondá — szelelő lyuk nélkül ez későbben furatott s a furadékból lettem én.

Meg is gergettek némely helységekben, olyan dolgok tudakozása miatt, melyeknek hire országszerte száldos; de melyeket az illetők semmikép nem akarnak beismerni; hanem hát én mind ezeken nem okultam, végire szerettem járni a dolgoknak, de nem teszem többé, befütyölt nekem a fancsali feszület.

Bizony Istók! ha tudnám azt, hogy personám ismeretes, soha de soha el nem mondanám esetemet; de azon hitben, hogy engem nevemről senki sem ismer, mások okulására, nehogy ugy járjanak mint, én lefestem a fancsali feszületet.

Hát — hogy a dologra térjek — ugy hozta magával a sor, hogy a szél elhajtott Tüzes vármegyébe (ejnye, de fene heves emberek laknak ott!) Utaztomban, fuvarosom megáll egy faluban, azt mondván, hogy itt meg kell „haraptatni", tudtam ugyan, hogy ez annyit tesz, mint a lovakat megetetni: mégis hogy szóljak valamit, kérdem

*) Sőt ellenkezőleg akkor mondott legigaztalanabbat, mert úgy értesültünk, hogy a tisztelgők egytől = egyig mind 13 próbás mamelukkok voltak. Szerk.

hogy hát itt okvetlen meg kell az embernek magát haraptatni?

„Már uram — mondá a fuvaros — itt bizony még meg is marják az embert ha a feszületről kérdezősködik, mert hát Fancsalon vagyunk."

Fuvarosom válasza, nagy szeget ütött fejembe s az az elhatározást szülte, hogy innen ki nem mozdulok, mig a fancsali feszületet meg nem nézem, mert pendelyes gyermekkorom óta számtalanszor hallottam mondogattatni ez vagy amaz beteges, levert, bánatos s nem ajánli külsejü emberről, miszerint ugy néz ki mint a fancsali feszület; kiváncsi voltam rá, hogy milyen lehet hát az eredeti, mert én eddig azt a hasonlitást csak tréfa beszédnek tartottam, annyival is inkább, mert a nép geografiájából kora gyermekségemben azt is megtanultam, hogy Rédén ködmönt köszörülnek. Ipittyomban zabot hegyeznek. Kanabukán pedig sikárt ásnak; s egyik sem volt igaz, legalább én ezen hely neveket a mappán hiában kerestem, innen Fancsalt is költött helységnek gondoltam.

No de ha Fancsal létezik — gondolám — meg kell ott lenni a feszületnek is.

Közel volt a templom, előtte a feszület, elindultam hogy megnézzem. . Csak nézem, csak nézem; de rajta semmi különöst fel nem fedezhettem. A mint bámulva ott állok, mellém érkezik egy ember, mindjárt gondoltam, hogy fancsali lesz, a mint mérges szemeket meresztve rám, kérdőre vont:

„Mit bámul az úr oly nagyon azon a kereszten?"

„Én bizony atyafi — válaszolám — sokat hallván hirét az ideváló feszületnek s utam erre vivén, már csak magakartam nézni hogy milyen hát."

„Hát aztán, lát az ur valami különöst rajta" kérdé ismét emberem.

„Nem látok biz én — viszonzám — láttam én már ennél formátlanabbat is."

„De hát még is, minek álldogál előtte oly sokáig, mintha megakarná csudálni?" kötözködék az atyafi.

„Biz én csak azon gondolkozom, hogy ez nem leh et az az országos hirü feszület — mondám — hanem van talán valahol egy másik is, vagy talán már az a nevezetes elpusztult, azt szeretném vagy szerettem volna látni." Ezt mondván utamat kocsim felé vettem s az atyafi hallgatva jött velem. — A kocsihoz érkezve, fuvarosomhoz is intézvén kérdését, megszólal emberem:

„Hát csakugyan olyan nagyon szeretnék látni azt a fancsali feszületet?"

„Már hogy ne szeretnénk, mikor hát olyan nagyon hires" válaszolá nyersen fuvarosom.

No már — gondolám — aligha lesz jó vége a dolognak; de ekkor az atyafi elhatározott arczczal ugyan, de mintegy lecsendesedve igy szólott:

„no hát isten neki, legyen meg kivánságuk." Én ugyan szinről szinre azt a feszületet most meg nem mutathatom mert már rég elpusztult, hanem hát majd lepingálom. A krisztus keresztje mellett — folytatá — tudják, hogy a két latoré is ott állott, igy volt ez a fancsali feszületnél is; no most mint ha maguk volnának a latrokéi, én meg a krisztus-é . . . — s ezzel, a mint fuvarosommal közel egymás mellett álltunk, hirtelen közepettünk termett s két kezét feszületszerüleg kitárván, egyszerre mindkettőnket ugy orrba teremtett, hogy én még a napot is bőgőnek néztem s fényes nappal is csillagok ragyogtak előttem.

„No azt a Krisztus tagadóját keeteknek — ordítá a fancsali ember — nézzék meg most jól egymást, éppen olyan az a hires fancsali feszület!"

Mind ez pár percz müve volt s az atyafi kereket oldva elpárolgott. A mint kissé magamhoz jöttem, rá néztem fuvarosomra . . . soha életemben olyan szánalmasan savanyu pofát nem láttam, orra vére folyt, szeméből a köny csorgott, s mégis oly komikus vonásokat mutatott, hogy önkénytelenül elnevettem rá magam, no mert én balkéz felől estem, s a szégyenen kivül valami nagy fájdalmat nem éreztem.

„No — mondám fuvarosomnak — csak fogjon hamar, ne hogye ide csődüljenek mások is, megbámulni a fancsali feszületet, elég ha mi már megláttuk "

„Ejnye a ki áldója van — nyögé ki fuvarosom — már eztán én is elmondhatom, hogy soha igy még nem jártam, mióta Kilitiben lakom."

Hanem hát hiszen én tőlem is ott lehet akármilyen országos hirü falusi nevezetesség, én fel nem keresem, meg nem nézem, de meg sem kérdezem, mióta megmutatták, hogy milyen hát az a fancsali feszület.

Levélczím.

Egy kimasirozott cseh-dragóner következő cimzetü levelet küldött itt maradott imádottjának:

Znaim

„An die Frau Ttoth Pertani üsswet Asson lakig Metzshek Szabosh Parani Värmegy Pösh ütülschi Posta." —

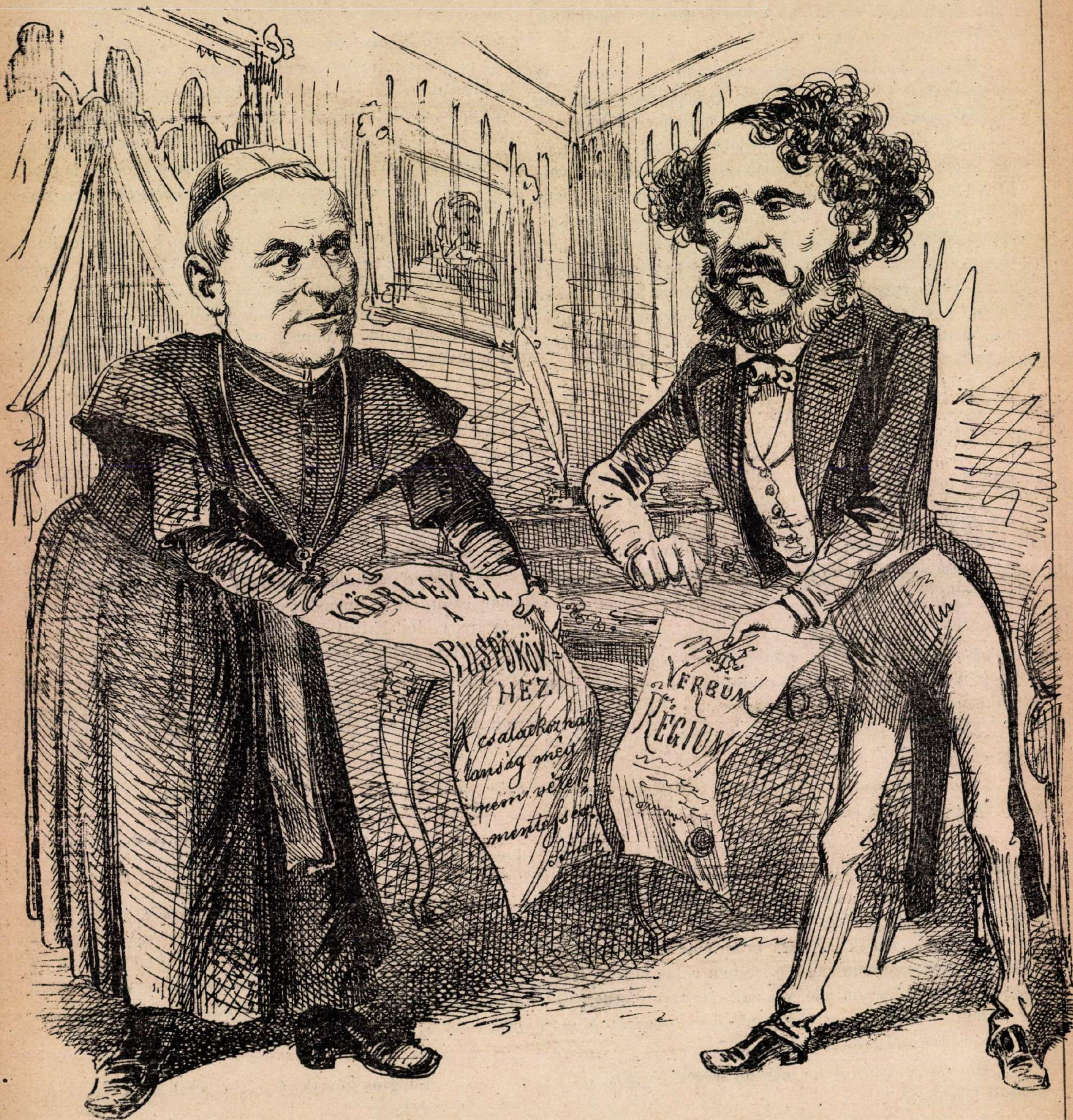
Ennek azt kellene jelenteni:

An die Frau Tóth Bertáné özvegy asszony, lakik Mettek-Szabolcson, Baranya vármegyében, utolsó posta Pécs.

X. vendéglős következő levél által hivá az orvost beteg feleségéhez:

Tekintetes ur! Kérésemel mindhogy Nőm Betegsége várja magához próbátételi kivánságának hozzám illő Eljárását igyekezetemel szükségeltetik felkérve ezennel Tekintetes urnak Szives Eljárási és becses látogatossát.

Melyik már a hatalmasabb ?

Andrássy Gyula: Látja eztet atyaságod?
Simor János: Hát ez . . . . . kutya?

A ki megtér, üdvözül.

Ferencz gazda: Isten látja az én bűnös lelkemet, szánom bánom az én nagy vétkemet; hogy is tudtam én azért a vén szatyorért elhagyni ezt a kedves kis teremtést. Csak tudnám, hogy megbocsájt, visszatérnék szives örömest hozzá.

Gólya Vándorlás.

Vagytok e még nagy számmal magyarok!
Kiknek őse kijött Ásiából . . ? —
'S kiknek kifelé áll — kétkerekü
Kollájtok rúdja — ez országból.

Meguntátok e már magatokat?
Ezred év alatt megunhattátok;
Hisz-e tejjel mézzel folyó földet
Mindég idegennek dolgoztátok.

Tiszta búzátok aczél gyöngy szemét . .
Rendesen külföld emésztette fel,
'S ha kaptál érte pár rongy forintot,
Mindég külföldi adóra ment fel.

A török ellen harczoltál, — csakhogy
Előbástyája lehess Romának,
Harczoltál minden népek ellen — hogy:
Dicsfényt szerezhess — Ausztriának.

Kiéhezve 's fáradalmak után,
Ha jöttél vakon, kezetlen, sántán?
Koldúlsz, — vagy másként kapsz alamisnát . .
Gondolt véled az — eleven Sátán.

Hegyeidnek kristálygyöngy borait
Zsidó issza, vagy külföld szülötte,
Neked meg földim — bükkfa forgácsból
Főzött eczetet mér vissza érte.

Galicziában egy kurta nemes —
Hajdanában egy gólyát fogatott,
'S hogy megtudja ha vissza jő e majd?
Nyakára bádog örvet rakatott.

— „Haec cikonia ex Polonia
Venit" — szavak voltak bele vágva . .
Mit a gólya az ősz beálltával
Magával vitt kelet Indiába.

Ott nyakáról le vették az örvet,
Tettek rá mást, vastagot aranyból,
És bele vésték latin betükkel:
India küldi ezt ájándokúl.

A lengyel megfogta, 's hasznát vette . .
Az értékes darabka aranynak,
A gólyát pedig megvendégelé . .
Pár kecske békát dobatván annak.

Te is igy álsz jámbor jó magyarom!
Hegyeid közt a sok arany ott van . .
És ha ki ásod, rongyot kapsz is érte . .
Mig aranytól két szemed is koppan.

Ha nem forgatod a kaszát s kapát —
S tán kézi mesterséget tanúltál . .
Vagy ha épen szerencsédbe bizva
Parányi szatócs boltot nyitottál . .

Megöl a sok emancipált zsidó!
Nem mégy semmire, — emlékezz reám .
Nem boldogúlhatsz, csak tengődesz — mint
Toldy lova, — a Csáki asztagán.

Vagy ha netán iskolákat jártál . . . .
Akkor épen megvert a Jehova . .
Ne folyamodj, — ne adj pénzt bélyegért . .
Kinevezni nem fognak sehova.

Katona, — honvéd, — gyalog vagy lovas,
Ha ép s ifjú vagy, szivesen lehetsz . . .
Őrmesterségig fel kapaszkodhatsz
Nagy nehezen, de tovább nem mehetsz

És még mi több — még halálod után
Szent Jóbra! üdvözölnöd sem szabad,
Ha a csalhatatlanság dogmáját
Nem imádod, — az ördög elragad.

De tudod mit? — hogy mint család-apa
Kötelmednek megfelelj emberül . .
Azt a tanácsot adom: próbáld meg,
Szánd rá magad, — és tanulj meg csehül.*

Csak ez egy út van, s ha ez nem tetszik: .
Siess övezd fel ágyékodat,
Nődnek fütyüld el a Kossuth marsot,
És vedd kezedbe vándor botodat

Mert itt — minden hőn érző magyarnak
Csak is méreggel töltetik kehely . .
Menj hát, — czél nélkül a nagyvilágba —
Mert itt számodra többé — nincsen hely.

Mert ön hazádban, nincs szükség reád —
Mint Kurangának Árpád kutsmára
Menj hát, — mig a tüzes eső le nem
Hull — ez isten verte Sodomára,

Joskó Zazravetz,
szénégető.

---

*) Hej de bolond tanácscsal áll kend elő Joskó, — hát nem tudja kend hogy úgy is, — még pedig kutyáliter csehül vagyunk.
Matyi.

Hogy csalta meg egyik zsidó a másikat.

Pünkesz és Jankesz mutyiba mozgó szatying kereskedést nyitottak s bekóborolva Tolnát, Baranyát, üzletök oly nagy kiterjedést nyert, hogy a nyereségből egy burkus háborut kiszolgált simlit vettek, s ezután annak két oldalán kötötték fel a batyut. Azon, hogy ki üljön aztán fel a simli hátára, sehogy sem tudtak megegyezni, kontraktusra léptek tehát egymással oly feltétel mellett, hogy a melyik megszegi a kontractust a simlihezi joga elvész

A kontraktus pedig igy szólott egy hónapi tartamra:

Mikor Pünkesz lovon jár,
Akkor Jankesz gyalog jár,
Mikor Jankesz gyalog jár,
Akkor Pünkesz lovon jár.

Pünkesz tehát felült a simlire, s lovon járt egy hóig Ekkor Jankesz megszóllitja mondván: The Pünkhesz mikhor ölöm már én a sárgóra?

Majd meg mundja a küntraktus — nézzük meg. . . Nü itt van irva: „Mikhur Jankesz gyalog jár, akkhur Pünkesz luvun jár," — hát mit akharud the én velem? ha a kuntraktust nem tartud — enyim a simli pünktüm.

Ludas Matyi eredeti okmánytárából:

Tolnai uti lapu*)

Motto: Quaeritur aegistus quare sit factus adulter
Causa in promtu est, desidio Sus erat. —

Mihelyt pusztulsz, a szent béke
Épült, de annak emléke
Hogy Tolnának ily vad ökre
Nem volt, fent marad örökre —

Tulka nagy nemzetségednek
Aegistusa metreszednek,
Dicső hazánk piszok fattya . .
Szép családod czudar attya. —

Ki ész, 's tudomány daczára,
Másztál megyénk kormányára,
De tökfejedet te kába,
Össze törted a sziklába!

Feldúltad csendességünket,
Fel, ős egyetértésünket,
Várj, mig sorsunk fordul jóra,
Meg jön a fizető óra!

Vonulj vissza tág lakodba
Pápai asylumodba . .
Hol vad cerberusaiddal
Ülsz mint Hora Kloskáiddal!

Hord el Don Migueledet,
Szamár Achitófeledet,
Kire veled az osztályon
Harmat helyett ménkü szálljon!

Brútust a Cézár cinkosát,
Téged tény 's erkölcs gyilkosát,
Az örök idők könyvébe
Brútum név alatt irnak be. —

*) A negyvenes években gróf Eszterházi Károly Tolna megyének sok bajt okozott főispánja lebillenvén hatalma székéről, — a megyei ellenzék egyik tagja által e verssel tiszteltetett meg. — Valjon ha a mostani virilis hatalmasok szinte lebillennek, fognak e kapni megyéiktől ilyen szép megtiszteltetést? Tőlük függ! A főispánjaiktól megszabadulni vágyó megyék figyelmébe ajánlja Ludas Matyi.

Nuktatvány!

Azony 25 forint az az Huson ött forint óstsar penztül, melljet az tüzi Bistosági járandoság az 1862 évtül egés 1863 évi Január 1-ig köteles voltam. — N. N. tüzi Bisztos. —

Nyuktatvány!

Azony járandoság mellj 1863 és 64 évre az Tüzi bisztosági Tiz forintjával számitván összesenn 20 frt. ö. w. N. N. tüz — Bisztos. —

Samla Lokádosch munkurá:

Dejesch N. N. úrr rìszire	frt.	kr.
Diz fallhosz 3 szinid		80.
Kapu Hozz nak vaschad	1.	50.
össcheschen szúma	2 frt.	30.

N. N.
Lugadósch Meschder.

Rigorosum.

Pauper: Mondja meg csak amice Ökörfalusi! mit jelentenek e deák szavak: „Placetum jus"?

Ökörfalusi: a biz annyit jelent reverendissime! ha püspök fejti meg, mint „paczkázni juszt."

Diskurszus

Iczig szomszéd és Mihály gazda között.

Mihály: No szomszéd! hát volt-e a honvédmenház alapkövének letétele ünnepélyénél?

Iczig: Voltham bizuny Mihály gazda! mogham is ajándékhuztam a lethétemények küzzé egy rongyos firtli bankhut, thodja khend ulyat a minő a khumáromi ustrumkhur czirkhulált, hugy láthassa a világ majd vagy hat ezer eszthendü mulva, hogy milyen phüngüs pinze volt egykhur az usztrák nadjhatalmasságnakh.

Mihály: Hát aztán szomszéd, látott-e ott grófot vagy bárót, vagy valakit gőgös arisztokratáink közzül,

Iczig: Nem láttam én hallja khend egy dharabut se ebbül a falkábul, mit is kheresthek vulna otthan, mikhor egy árva grislit sem adutt egyik se a hunvid menházra.

Mihály: Hát ezek közzül a mostani közösügyes honvédtisztek közül, kik már negyvennyolcz és negyvenkilenczben is honvédeskedtek, voltak-e sokan jelen?

Iczig: Egy fia sem, hallja khend.

Mihály: Talán bizony féltek oda menni a vitézek?

Iczig: Nem biz a thodgya khend Mihályleben! hanem ezek a hunvéd thiszt orrak Váczuál bei den greösz Manőver annyira üszve vissza kheveredthek, bunthakuztak, hugy nem thodtak a menházhuz tholálkhuzni.

A gondviseléshez.

Korcs ivadék Verebesi
Magyar érdek nem kell neki; —
Bár mit parancsolnak Bécsbe
Mindent vaktába hajt végre.

Még a szuflája is örül . .
Ha hizelgők veszik körül.
Hogy élvezhesse nagy részbe
Tökszem Jankókat tart bérbe.

Gondviselés! mi nem kértünk
Hogy ő kigyelmét add nékünk; —
De most kérünk nagyon szépen
Vedd el tőlünk mindenképen

Az igazügy kortese.

!!! Hirdetmény !!!

Ha van még valahol tisztes öreg ur, kit felpofozással fenyegetni; — túdós, kit megszamarazni; — Ludas Matyi, kit megégetni kell, jelentse magát nálam. — Dunaföldvár 1871. Okt. 4.

Dr. Pislants de Csurgó,
köz-és váltó-ügyvéd. —

Tudomásul előfizetőinknek és az olvasóknak.

Több évi tapasztalásból tudjuk, hogy a heti lapok előfizetőinek egy nevezetes része késni szokott megrendeléseivel, mely körülmény az évnegyed elején a lap expeditiójánál rendesen kisebb nagyobb zavart okoz; hogy ezt kikerüljük, az új **évnegyedi első számot azoknak is megküldjük, kiknek előfizetése már lejárt.** A kik nem szándékoznak lapunkat megtartani, tessék azt minden genirozás nélkül visszaküldeni, hogy neveiket az előfizetők jegyzékéből kitörülhessük. A kik azonban s z i v e s e k e l f o g a d n i é s m e g t a r t a n i az első számokat, azokat ugy tekintjük mint lapunknak **folytonos pártfogóit.**

A „Ludas Matyi" szerkesztősége.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Mészáros Károly.**

Pest, 1871. Nyomtatta idősb Poldini Ede, úri-utcza 7. sz.